

FAC

Flevolands Agrarisch Collectief

Overzicht Beheerpakketten

Schoner Water Flevoland

Beheerjaar 2018

FAC-versie 2.3

5 april 2018

Uitgave van:

Coöperatie Flevolands Agrarisch Collectief

Gebaseerd op:

Beheerpakketten ANLb

Versie Beheerjaar 2018

Definitief 1.0 oktober 2017

Inhoud

Opbouw van de beheerpakketten	1
Protocol Chemische Bestrijding	2
Overzicht beheerpakketten en tarieven	2
Cumulatie en Grondgebruik.....	2
Bijlage: Omschrijving [nr's] uit Koppeltabel.....	2
Beschrijving van het beheerpakket: 19 Kruidenrijke akkerranden.....	3

Opbouw van de beheerpakketten

De pakketten zijn opgebouwd uit de volgende onderdelen:

1. Beheereisen

Dit zijn de beheermaatregelen en –voorschriften die opgenomen zijn in de Koppeltabel en waarop de beheervergoeding is gebaseerd. Dit zijn de maatregelen waarop de NVWA in opdracht van RVO.nl (EU controle en verificatie) zal controleren. De bestaande beheereisen zijn hierin opgenomen. Achter elke beheereis staat tussen []-en een nummer. Dit nummer verwijst naar het nummer van de beheeractiviteit in de Koppeltabel (zie Bijlage).

2. Aanvullende beheervoorschriften

Dit zijn voorschriften aanvullend aan de beheereisen en die vooral een verdere detaillering en invulling van de beheereisen zijn. Deze aanvullende voorschriften zijn van belang om daadwerkelijk natuurkwaliteit c.q. behoud van doelsoorten te realiseren. Het collectief zal toezien dat deze voorschriften, naast de beheereisen, door de deelnemers worden nageleefd.

3. Pakketten

Voor diverse pakketten zijn meerdere varianten ontwikkeld. Deze staan beschreven onder het kopje ‘Pakketten’. In een enkel geval worden hierbij ook eisen vermeld, die voor die variant gesteld worden aan het beheer. Deze eisen vallen onder de ‘beheereisen’ en worden steekproefsgewijs door de NVWA gecontroleerd.

4. Flevoland, invulling beheerplan (IN BLAUW)

Voor Flevoland zijn diverse maatwerkpakketten ontwikkeld, die uiteindelijk als variant in een bestaand pakket zijn opgenomen. Hiermee wordt doorgedaan als daar behoefte aan is. Daarnaast zijn er omwille van het behalen de doelen c.q. verhogen van de kans daarop aanvullende voorschriften beschreven. Dit kan voortkomen uit het Natuurbeheerplan van de provincie, maar kan ook een resultante zijn van een ecologische toets, danwel afstemming met de financier.

5. Meldingen

Bij een aantal pakketten en/of pakketvarianten moet op tijd een melding gedaan bij RvO. Het gaat om het melden van de ingangsdatum van bepaalde activiteit en/of het melden van de datum waarop het beheer uitgevoerd is. Een ingangsdatum van een rustperiode moet in de regel uiterlijk 5 werkdagen voorafgaand aan de ingangsdatum via SCAN-GIS bij RvO gemeld worden. Uitgevoerd periodiek beheer (beheer dat niet elk jaar wordt uitgevoerd) moet in de regel uiterlijk 14 kalenderdagen nadat het beheer is uitgevoerd bij RvO gemeld worden via SCAN-GIS

Zie voor specifieke informatie over de aanpak rond de meldingen ‘werkwijze voor meldingen en wijzigingen’

Protocol Chemische Bestrijding

Het protocol gebruik 'herbiciden in pakketten open akkerland' kunt u inzien als u de onderstaande link opent in uw browser:

http://scan-collectieven.nl/system/files/documenten/protocol_gebruik_herbiciden_in_pakketten_open_akkerland.pdf

of via de website van het collectief:

www.flevolandsagrarischcollectief.nl , onder de menu-items: ANLb, Voorwaarden.

Overzicht beheerpakketten en tarieven

Pakketnaam	Nr	Pakketvariant	Tarief / ha	
Kruidenrijke akkerrand	19	a3	≥ 3 m breed - basis grasrand - onbereden	€ 2.000,00
		a4	≥ 3 m breed - basis grasrand - bereden	€ 1.000,00
		a5	≥ 3 m breed FAB-rand - onbereden	€ 2.500,00
		a6	≥ 3 m breed-FAB-rand - bereden	€ 1.500,00

Cumulatie en Grondgebruik

Cumulatie is het 'stapelen' van pakketten. Dit is voor Kruidenrijke Akkerranden niet toegestaan, vanwege ontoelaatbare staatssteun.

Bijlage: Omschrijving [nr's] uit Koppeltabel

[9]: Minimaal f% van de oppervlakte bestaat van datum x tot datum y uit gewas a of meerdere gewassen b of gewasresten c.

Beschrijving van het beheerpakket: 19 Kruidenrijke akkerranden

Beschrijving

Om bij te dragen aan toekomstbestendige duurzame waterlopen moeten de akkerranden langs deze waterlopen liggen. Het hoofddoel is het vormen van een barrière tussen de waterloop en het productiegewas. De barrière zorgt voor minder belasting van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen in de betreffende waterlopen. Door de randen in te zaaien met een gericht zaadmengsel kan er door functionele agrobiodiversiteit een bijdrage worden geleverd aan verdere verduurzaming van de landbouw.

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten [nr] in Bijlage Koppeltabel)

- Pakket a t/m g: Minimaal 90 % van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 1 september uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), groene braak of een combinatie van deze. [9]
- *Pakket h*: Minimaal 90 % van de oppervlakte bestaat van 15 juli tot 1 oktober uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), groene braak of een combinatie van deze. [9]
- *Pakket i*: Minimaal 90 % van de oppervlakte bestaat van 1 januari tot 15 juni uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), groene braak of een combinatie van deze. [9]

Aanvullende beheervoorschriften

- Het Collectief stelt een beheerplan op, waarin o.a. de gekozen akkerrandvariant en het bijbehorend beheer in relatie tot het doel worden onderbouwd met gebruikmaking van de Soortenfiches. In het beheerplan wordt aangegeven en onderbouwd welke opbouw de rand heeft (aandeel kruiden, braak, graan e.d.), hoe vaak en wanneer de rand gemaaid wordt, en hoe vaak en wanneer de rand eventueel kan worden geploegd en her ingezaaid.
- Als er een kruidenmengsel wordt ingezaaid, wordt in het beheerplan (zie vorig punt) bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden gebruikt mogen worden.
- De oppervlakte mag in de periode van 1 september tot 15 april geploegd worden, afhankelijk van het beheerplan (zie eerste punt).
- Bij maaiwerkzaamheden wordt het maaisel binnen een maand afgevoerd, tenzij in het beheerplan (zie eerste punt) gegronde redenen zijn aangevoerd om dit niet te doen.
- Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het [Protocol Chemische bestrijding](#) bij agrarisch natuurbeheer, gepubliceerd op Portaal van SCAN-Office.
- Daar waar ploegen is toegestaan, mag ook een andere diepe grondbewerking worden toegepast.
- Bemesting van de beheereenheid is niet toegestaan, tenzij het gaat om een rand van tenminste 9 meter breed (pakket c, d, e of f) waarin kruiden of granen zijn ingezaaid. In dat geval is een bemesting met vaste mest toegestaan, indien dit passend is binnen het beheerplan (zie eerste punt).

- Pakket a t/m g wordt niet beweid van 1 juni tot 1 september
- Pakket h wordt niet beweid van 15 juli tot 1 oktober
- Pakket i wordt niet beweid van 1 november tot 1 januari en aanvullend bestaat de oppervlakte vanaf 1 november tot 1 januari uit één van de bij de beheereisen genoemde gewassen of teelten of een combinatie van deze.
- Pakket h is in overleg met Waterschappen alleen toegestaan langs tuinbouwpercelen in Categorie Water
- Pakket i is in overleg met Waterschappen alleen toegestaan langs bollenpercelen in Categorie Water

Pakketten

- a) De beheereenheid is een rand van minimaal 3 meter breed.
- b) De beheereenheid is een rand van minimaal 6 meter breed.
- c) De beheereenheid is een rand van minimaal 9 meter breed.
- d) De beheereenheid is een rand van minimaal 12 meter breed.
- e) De beheereenheid is een rand van minimaal 15 meter breed.
- f) De beheereenheid is een rand van minimaal 18 meter breed.
- g) De beheereenheid is een rand van minimaal 1,5 meter breed.
- h) De beheereenheid is een rand (zie beheervoorschriften)
- i) De beheereenheid is een rand (zie beheervoorschriften)

Flevoland, deel invulling beheerplan: categorie water

Varianten:

- a3: meerjarige bereden grasrand met enige kruiden
- a4: meerjarige onbereden grasrand met enige kruiden
- a5: éénjarige of meerjarige bereden FAB rand
- a6: éénjarige of meerjarige onbereden FAB rand

→ Doelen:

- Het primaire doel van de akkerrand is schoner oppervlaktewater.
- Secundair doel is functionele agrobiodiversiteit, d.w.z. het verhogen van de biodiversiteit, die een gunstig effect kan hebben op de landbouw, bijvoorbeeld in de beheersing van luizen door natuurlijke vijanden, waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de verduurzaming ervan.
- Als derde wordt ook de landschappelijke waarde meegenomen, omdat de burger dit positief waardeert en de verbinding tussen producent en consument versterkt.
- Voorwaarde om mee te doen: de rand ligt direct langs oppervlaktewater, bij voorkeur langs een watervoerende sloot, tocht, etc..
- Breedte van de rand:
  - De randen zijn tussen 3 en 6 meter breed; dat mag bepaald worden door de werkbreedte van te gebruiken machines. Bij een werkbreedte van bijvoorbeeld 4,5 meter is de te vergoeden breedte 4,5 meter.

- Een basis grasrand (pakketten a3 en a4) is minimaal 3 meter breed en maximaal één werkbreedte van de zaaimachine, maar nooit breder dan 6 meter.
- Een FAB rand (pakketten a5 en a6) is minimaal 3 meter breed, maar bij voorkeur 6 meter breed i.v.m. maaibeheer.
- Eén- of meerjarige rand:
  - de basis grasrand (a3, a4) is meerjarig,
  - de FAB rand (a5,a6) bij voorkeur ook, maar kan ook als éénjarige rand mee rouleren in het bouwplan.
- Berijden:
  - Alle randen mogen bereden worden voor verplicht onderhoud aan watergangen en het beheer van de rand zelf.
  - De niet berijden randen (a3, a5) mogen verder niet bereden worden.
  - De berijden randen (a4 en a6) mogen worden bereden voor onderhoud aan de naastgelegen gewassen. De FAB rand (a6) mag tussen 1 juni en 1 september niet gebruikt worden voor oogstwerkzaamheden. Denk dan aan bloembollen, conserven, spinazie, etc. Dat mag wel bij de basis grasrand (a4).

→ Uitleg: om de kans op afkeuring van de beheereenheid te verkleinen en de natuurlijke vijanden van voldoende voedsel te voorzien is het niet toegestaan om de FAB randen voor 1 september te gebruiken voor oogstwerkzaamheden.

- Voorgeschreven zaadmengsel: dit richt zich in meer of mindere mate op functionele agrobiodiversiteit, waarbij rekening wordt gehouden met de risico's van de soorten voor de naastliggende gewassen.
  - De basis grasrand moet minimaal 5 meerjarige kruiden bevatten. De volgende meerjarige soorten kunnen dat zijn: wilde margriet, cichorei, smalle weegbree, gele ganzebloem, luzerne, witte klaver, maar ook de éénjarige soorten korenbloem, klapproos en boekweit kunnen toegevoegd worden. Duizendblad is ook zeer geschikt, maar een schermbloemige. Er moet minimaal 5 kg/ha aan meerjarige kruiden worden gezaaid. De grassen Engels en Italiaans raaigras moeten worden gemedend.
  - Voor de FAB rand geldt dat een één- of meerrjarig uitgebalanceerd voorgeschreven mengsel gebruikt mag worden. Deze mengsels zullen jaarlijks op basis van kennis en ervaring worden samengesteld.
- Voorgeschreven beheer:
  - De basis grasrand mag naar eigen inzicht worden beheerd, met de sterke wens dat er gedurende het groeiseizoen voldoende hoogte in blijft en dat deze redelijk ruig de winter ingaat.
  - Bij de meerjarige FAB rand bij voorkeur maaisel afvoeren (hoog klepelen is mogelijk een alternatief). Bij randen van 6 meter breed het hoog-laag principe toepassen, zodat er altijd iets bloeiends is. De éénjarige FAB rand kent in principe geen maaibeheer.